

NE KRO LOG ER

AARHUS TEATER STUDIO URPREMIERE 31. AUGUST 2012

NEKROLOGER

Fem nye énaktere fra
Dramatikeruddannelsen ved
Aarhus Teater

Kondolence

NICLAS ASHKAN JOHANSEN

Lille vrangforestilling

SIMONE ISABEL NØRGAARD

Der er en Dreng

HENRIK SZKLANY

Til afsked. Døden, om du vil

JULIE PETRINE LARGAARD

Begravelsen finder sted i stilhed

SILJE LOUISE WATERS

Isenesættelse

Mia Lipschitz

Scenografi og kostumedesign

Rebekka Bentzen

Lysdesign

Kasper Daugberg

Medvirkende

Kim Veisgaard

Mette Døssing

Bue Wandahl

Ene Øster Bendtsen

PRODUKTIONSTEAM

Producent

Mikkel Rønnow

Dramaturg

Hanne Lund Joensen

Forestillingsleder

Trine Tue

Sufflør

Birgitte Hansen

MUSIK brugt i Nekrologer

Stanley Brothers

Oh, Death

Tom Waits

The Tango

Duke Ellington

Midnight Indigo

Tom Kerstens

The Third Fire

Faitless

Flyin' Hi

Markedsføring

Agnete Krogh

Frisør

Signe Herlevsen

Lysansvarlig

Jonas Kongsbach

Lydansvarlig

Kim Engelbrecht

Rekvisitør

Ditte Marie Winther

Skræddersal

Kirsten Thomsen

Malersal

Michael Odgaard

Scenen

Jan Holm Nielsen

Lasse Askefrø

Smed/Snedker

Michael Christensen

Bent Ejvind Sørensen

Afvikling lys/lyd

Rasmus Knudsen

Påklæder

Lars Ryegaard

Vejledning

Jokum Rohde

Jakob Weis

Kristian Erhardsen

Steen Sidenius

Erik Farmann

TAK TIL

Eva Helweg

Ove Gibskov

Ellen Riis

Per Brink Abrahamsen

Steen Busck

Henning Olesen

Max Raundahl Laursen

Zaki Nobel Mehabil

Durita Dahl Andreassen

Josephine Park

Keld Andersen

Jens Munk

Nanna Cecilie Bang

Forestillingens varighed:

Ca. 1 time og 20 min.

uden pause

Urpremiere

Aarhus Teater Studio

31. august 2012

Programredaktion

Mads Thygesen

Foto fra afsluttende prøver

Rumle Skafte

Program layout

Jørn Moesgård as

Tryk

EJ Graphic A/S

Rektor for

Dramatikeruddannelsen

ved Aarhus Teater

Mads Thygesen

Næste optagelsesprøve har

deadline 1. februar 2013.

www.dramatikeruddannelsen.dk

JULIE PETRINE GLARGAARD

NICLAS ASHKAN JOHANSEN

SIMONE ISABEL NØRGAARD

HENRIK SZKLANY

SILJE LOUISE WATERS

NICLAS ASHKAN JOHANSEN
KONDOLENCE

LUKAS
† 26. september

SCENE 1 (Gravøl)

LUKAS Kondolerer.

HELENE Tak.

LUKAS Fru Lorentzen...?

HELENE ...ja.

LUKAS De begriber ikke hvor ondt det gør mig med Carl.

HELENE Nej. Tak. Det var... venligt af Dem at dukke op til...

LUKAS Det var det mindste jeg ku' gøre.

HELENE Det er næsten alt for meget.

LUKAS Og tak. For at De bød mig ind. Og velkommen. Det er/

HELENE /Jeg kunne dårligt sige nej.

LUKAS Jeg ku' ikke tro det, da jeg så det i avisen, det var så brat. At jeg ik' længere ku løfte røret og ringe til Carl.

HELENE Nå. Nej.

LUKAS Jeg er bare glad for, endelig, at ku' tale med nogen om det... om Carl.

HELENE Nå.

LUKAS Jeg ka' slet ikke forestille mig hvordan De har det.

HELENE Nej.

LUKAS Ku' De ikke tænke Dem at tale lidt om det... det hele?

HELENE De må have mig undskyldt. Jeg må have nogle ting på plads, før jeg, før jeg...
(HELENE rydder af bordet)

LUKAS Ku' De ikke bare tænke Dem at sætte Dem ned? Og la' mig/
Jeg insisterer, fru Lorentzen, her - la' mig -

(HELENE river tallerkner til sig. Taber dem)

HELENE Det er gået i stykker, det hele.

LUKAS Pas på, De ikke skærer Dem. Her. Sæt Dem ned, ku' De ikke tænke Dem det? At tale lidt om det?

HELENE Jeg ved ikke hva' jeg sku' sige.

LUKAS Lige hvad De vil.

HELENE Jeg ved ikke hvad jeg ku' sige. Når jeg først har mødt Dem i dag. Jonas/

LUKAS /Lukas.

HELENE Lukas, ja. Så virker det en anelse... sært. Når jeg først har hørt om Dem i dag.

LUKAS Virkelig? Har Carl aldrig...?

HELENE Så ville jeg huske det. Hvor kendte De egentlig Carl fra?

HELENE Nej?

LUKAS Det gør jeg heller ikke. Men samme dag kom en af de høje herrer ned og sagde: vi har ombestemt os.

HELENE Og Carl sagde aldrig noget?

LUKAS Nej. Det var sådan han var, bare beskeden og ordentlig helt ind i knoglerne, ind i marven.
Det sagde alle, det si'r alle, stadig, hvis de havde vidst det med Carl, fru Lorentzen/

HELENE /Helene. Bare kald mig Helene.

LUKAS Helene, så havde vi siddet albue ved albue. Ned til de bageste bænke. Alle ville ha' været der.

HELENE Kunne du ikke tænke dig en kop te, Lukas?

SCENE 2 (Begravelsen)

HELENE Før han gik, gav jeg ham Carls kameluldsfrakke. Jeg havde den på, selv om det var varmt, fordi den stadig lugtede af Carl. Men jeg svedte og snart, tænkte jeg, så var der ikke engang lugten af ham tilbage.
Vi fik ingen børn, så når jeg.....tænkte på, at Lukas...og andre...tænkte på Carl...
Når de hørte de første strofer af "Se, nu stiger solen," eller når de lugtede Golden Ash-tobak, så ku' jeg godt gi' den væk. Så var det, som om noget fortsatte. (Beat) Jeg håber den holdt ham varm.

SCENE 3 (Gravøl)

LUKAS Du er – er du ikke Anna? Mikael's søster?

ANNA Jo. Og du er vel en af Mikael's 'venner'?

LUKAS Ja. Lukas. Det gør mig ondt med Mikael. Han var...

ANNA En nær ven? Det er sjovt.

LUKAS Sjovt?

ANNA At han havde så mange.

LUKAS Det er godt... når nogen ikke efterlader sig nogen efterladte... og de må efterlyses i avisen... det...

ANNA Ja. Og ingen – ikke engang Mikael – anede, at han havde så mange venner. Så mange der holdt af ham.

LUKAS Man ku' ikke andet end at holde af ham.

ANNA Det si'r I jo.

LUKAS Ja. Ja. Og Mikael, han ku' få en til at dø af grin.

ANNA Det si'r I jo alle sammen. I lo virkelig af ham, ikke?

LUKAS Det var ikke sådan. Han var bare så... sjov at være sammen med, du forstår det ikke?

ANNA /Jo. Det har jeg forstået på det hele. Det var en lang fest. Det har jeg fattet. En syv år lang festival. (Beat)

LUKAS Det var en smuk begravelse I holdt for ham, Anna. Virkelig smuk.

ANNA Det var min mor det hele.

LUKAS Hun har godt nok gjort det godt. Det var sådan en begravelse, man ku' drømme om, hvis man ville. Graven er -/

ANNA Er en rektangel græs. Græs og skidt.

LUKAS Jeg ville ønske jeg ku' gøre noget. Sige noget.

ANNA Du behøver ikke sige noget som helst.

LUKAS Nej. Jeg ved godt at det ikke hjælper. At folk, fremmede kommer og siger en masse klicheer. Som jeg ved hvordan du har det. Og siger dem med overbevisning. Som om de selv havde opfundet dem, men/ Jeg har aldrig mødt nogen som Mikael... der havde sådan et stort hjerte. Og/ Det er ikke for at være påtrængende/

ANNA /Men du er det bare alligevel?

LUKAS Jeg ville bare... skåle for Mikael. Skål. Han havde sådan et stort hjerte.

ANNA Hypertrofisk kardiomyopati. For stort hjerte. Det og sprut og piller, det var det han/

LUKAS /Åh. Jeg anede ikke/

ANNA /Hvordan skulle du også ane det?

LUKAS Undskyld.

ANNA Du ka' bare ta' vinen med dig hvis du vil. Du behøver ikke drikke den her.

LUKAS Jeg ville bare fortælle dig hvor/

ANNA /rørt?/

LUKAS /Ja./

ANNA /Hvor rørt du var. Over at du var rørt/

LUKAS /Nej.

ANNA Det er ellers sådan I sidder. Dig og de andre der er rørt. Som I har monopol på det. Tuder ned i Baroloen. Når I ikke lige ler. Når I fortæller jeres anekdoter. Ka' du huske da Mikael og kæresten, den kælling, kom op at slås om ti valium?

LUKAS Anna, det er ikke sådan det var, når vi/

ANNA /Og hun kastede et askebæger i hovedet på ham. Haa. Haa. Ka' du huske da Mikael var ved at gå i koma af kodein? Og han spurgte kærestens søster, ka' du ikke sutte min pik til jeg besvimer? Vild ungdom, hva'?

LUKAS Hør her: jeg forsøgte at få ham til at stoppe. Jeg stoppede.

ANNA Jaja. Og ved du hvad det værste var? Er? Han ville leve op til de lorteanekdoter.

LUKAS Jeg hældte sprutten i afløbet, når jeg var der, når han bare lå der... smed pillerne ud... nægtede... forsøgte at... når han var sådan. Du ved hvordan. Tiggede og bad ham.

ANNA Ja. Undskyld.

LUKAS For syv år siden, så... var Anton/

ANNA Anton?

LUKAS Undskyld, undskyld, jeg mente Mikael. Mikael. Det er bare at... der har været så mange i årenes løb.

ANNA Ja. Selvfølgelig.

LUKAS Han var som en bror for mig dengang.

ANNA Lukas, ka' du ikke holde en tale for ham?

LUKAS Jeg ved ikke hva' jeg sku' sige.

ANNA Bare noget om hvordan han var før... når han ikke var... Du ved.

LUKAS Men jeg vil ikke trænge mig på/

ANNA Det gør du ikke. (Slår på et vinglas med en teske) Alle sammen... Mikael's ven, Lukas, vil gerne holde tale for os. Lukas...?

LUKAS Undskyld. Jeg ka' ikke... jeg ved ikke... jeg bli'r nødt til at gå.

SCENE 4 (Begravelsen)

ANNA Jeg løb efter ham. Indhentede ham ved indkørslen og greb fat i hans arm. Jeg ku' næsten nå hele vejen rundt med fingrene, så tynd var han, allerede der. Blusen, blazeren, bukserne, det hele hang på ham, han var hærget. Jeg sku' ha' set der var noget galt. Men det tænkte jeg ikke på der, da han vendte sig om.

Han må ha' grædt. Hans øjne var vildt rød-sprængte. Som på et billede med blitz. Og det var det, tror jeg. At det med Mikael havde mærket ham. Det var derfor jeg bød ham indenfor igen. Jeg havde lyst til at holde fastere med en hånd... på alt det gode der også var i Mikael's liv... og give alle andre fingeren med den anden... fordi de ikke gjorde det.

Vi sad til sent, Lukas og mig, til alle andre var gået, eller gået i seng. Bladrede igennem billeder af Mikael i fotoalbummer. Måske var det bare indbildning, men jeg syntes man ku' se de kendte hinanden.

Det var ved et tilfælde, jeg så hans døds-annonce. Den var ved siden af en reklame for damaskduge.

SCENE 5 (En anden begravelse)

PRÆSTEN (*Kaster jord i graven*) Af jord er du kommet – til jord skal blive – af jord skal du igen opstå –

(*LUKAS kaster også jord på. Mere og mere*)

PRÆSTEN Det er nok.

LUKAS Er vi... er vi færdige nu?

PRÆSTEN Næsten.

LUKAS Er der ikke andet? Er der ikke noget mere?

PRÆSTEN Som regel, hvis der er mere, så plejer det at foregå til gravøllet. Men det ved du vel.

LUKAS Plejer man ikke at synge en salme til sidst?

PRÆSTEN Der plejer at være flere til at synge.

LUKAS Ka' vi alligevel?

PRÆSTEN Hvis du vil.

LUKAS Ka' vi... ka' vi synge "Se, nu stiger solen af havets skød?"

PRÆSTEN Du har ikke brug for en salmebog, har du?

LUKAS Hva' mener du?

PRÆSTEN Du ka' den vel i hovedet?

LUKAS Ja. Hvis det var mig... hvis der var nogen der sang for mig til min – så skulle det være den.

LUKAS & PRÆSTEN (*Synger*) Se, nu stiger solen af havets skød, luft og bølge blusser i brand, i glød, hvilken salig jubel, skønt alt er tyst, medens lyset lander/ på verdens kyst

LUKAS /det sku' ha været mig. Det sku'.

PRÆSTEN Var I hinanden nær?

LUKAS Det er ikke som du tror.

PRÆSTEN Jeg tror du lyver.

LUKAS Jeg er syg/

PRÆSTEN /Tydeligvis.

LUKAS Det passer, det jeg si'r, du bli'r nødt til at tro mig.

PRÆSTEN Jeg vil ikke se dig her igen. Jeg kan ikke forhindre dig i at komme, men jeg kan forklare de pårørende hvordan det hele hænger sammen. Forstår du det? Lukas?

LUKAS Men hun var virkelig, hun var virkelig min overbo... de fandt hende, fordi der ikke var plads i postkassen. Til flere rykkere og reklamer. Og de sagde – de sagde, hun havde ligget der noget tid. Og at det altid var værst med katteejere, der blev fundet for sent. Fordi katte er altædende, de spiser ejerens ansigt, alt hud der ikke er dækket af tøj, så snart der ikke mere whiskas tilbage

PRÆSTEN Jaja.

SCENE 6 (Begravelsen)

PRÆSTEN Jeg er glad for... at der er kommet så mange i dag... Lukas talte engang om dem der ikke efterlod sig nogen efterladte... ifølge Anna... Det er godt at se at der kommet så mange... Jeg skal fortælle jer om Lukas. Lukas han var... han var...

LUKAS Jeg var... jeg var hendes overbo.

PRÆSTEN Jeg mente ikke i meter. Var du hende nær?

LUKAS Mere nær end nogen anden vel.

PRÆSTEN Ku' du tænke dig at sige nogen ord? Om hende?

LUKAS Jeg ved ikke hva' jeg kan sige om hende.

PRÆSTEN Et eller andet. Hvad som helst. For et par år siden holdt vi bisættelse for en barnemorder her. Og selv der, der var der nogen der kunne huske for noget. Noget godt.

LUKAS Marie var en kvinde der... Marie lovede at komme til min begravelse hvis... Marie/

PRÆSTEN Maria. Der var en stavefejl i dødsannoncen.

LUKAS Åh. Jeg anede ikke at...

PRÆSTEN Præcis. Så hvorfor lader du som om?

LUKAS Jeg lader ikke som om/

PRÆSTEN /Har du arbejdet hele dit liv som civilingeniør? Eller været i en lang, hård afvænnings eller været rejseguide i Guatemala?

LUKAS Nej. Nej. Nej. Jeg har aldrig gjort nogen af de ting.

PRÆSTEN Så hvorfor siger du det så?

SIMONE ISABEL NØRGAARD

LILLE VRANG- FORESTILLING

MOR
† 26. september

SCENE 1 - ANKOMST

(Broren ankommer til huset, han kigger sig omkring. Det er længe siden, han har været her. Der er et bord med fire stole)

MOR Det er koldt, men solen skærer drengen i øjnene, da han kommer løbende hen ad fortovet. Ved hjørnet standser han og knækker vandpytternes islag i tusind stykker med hælen på sin gummisko. Den lyd er det bedste han ved. Drengen er ti år, og han er på vej hjem fra skole. Han har juleferie nu, og jakken fuld af slikpapir. Det klistrer til undersiden af lommerne, og han stopper ved en stor grøn affaldscontainer og smider papiret ned i den. Mor må ikke finde det, så bliver hun bare ked af det. Hans søster fylder snart et. Hun er så lille. Han kan hurtigt blive træt af hende, når hun græder over ingenting, og krøller hans tegninger. Men lige nu kan han slet ikke vente med at se hende, han kan ikke forstå, at han har kunnet undvære hende en hel dag. Han løber hurtigere og hurtigere, ind til han står foran huset. *(Søsteren betragter smilende broren. Hvis vi kan se moren, står mor og datter på samme måde)*

SØSTER Der var du.

BROR Bedre sent end aldrig. *(De skal til at hilse, men så ser han kagen)* Det ser godt ud. *(Han prøver at stikke en finger i flødeskummen, men hun slår hans hånd væk)*

BROR Av.

SØSTER Du har kolde hænder.

BROR Dårligt blodomløb. Hvad hedder det, du har en gave til far, ikke?

SØSTER Jo, jeg har været ude at købe en gave.

BROR ... Hvad har du købt?

SØSTER Et slips.

BROR ...Hvad hedder det nu, er det en gave, man kunne være med i?

SØSTER Jeg har skrevet dig på. Hvordan har du det?

BROR Jeg kan stadig ikke komme mig over det. Han kan sgu endnu den gamle. Hvordan er hun?

SØSTER Jeg har ikke mødt hende.

BROR Det skal da nok blive spændende så.

SØSTER Hvordan har du det?

BROR Fint nok.

SØSTER Mange patienter?

BROR Hele tiden nye patienter.

SØSTER Fordi de dør?

BROR De dør da ikke fra mig. Hvad med her? Det ligner sig selv hva'? Får du aldrig lyst til at flytte?

SØSTER Hjælper du med tallerkenerne?

BROR Nu er her jo alt for stort for bare dig.

SØSTER Det er rart nok med plads.

BROR Kommer du nogensinde ud?

SØSTER Her. *(Hun rækker ham tallerkener, og han begynder at dække bord. Hun kigger på ham)* Det er godt, du er hjemme. Ved du hvad? Det er faktisk en stor /dag, fordi.

BROR /Hvad hedder det, de er på vej, ikke?

SØSTER Skal du nå noget?

BROR Nej, det er ikke så meget det, det er mere, fordi jeg har en aftale her senere.

SØSTER Skal du gå?

BROR Der er bare én, der venter på mig.

SØSTER En dame?

BROR Men ved du hvad, jeg bliver bare. Jeg bliver lidt.

SØSTER Du går ikke, før han har fået gaven. *(Stilhed)*

BROR Hvad ville du sige?

SØSTER Jeg har glemt det.

BROR Hvordan ser det så ud?

SØSTER Hvad?

BROR Slipset.

SØSTER Det er farvet. 60 år. Det er jo ikke hver dag.

BROR Han har også altid været svær at købe gaver til.

SØSTER Hvad ved du om det?

BROR Ja, ingenting. *(Stilhed)*
(Under dette begynder søsteren at være mere og mere højlydt med borddækningen)

BROR Mor var nemmere. Jeg kan huske i sløjde, så lavede jeg sådan en lille figur til hende. En barnevogn. Og hun viste den til alle, der kom på besøg. Og hun fortalte dem, at jeg havde lavet en barnevogn helt selv. Fordi når jeg havde sagt, at det var en barnevogn, så kunne hun se det, og så blev det en barnevogn. Jeg synes, det var flot, for det lignede mere en sko. Men hun var glad. Hun var så stolt dengang. Hun blev altid glad for det hun fik.

SØSTER Ja, jeg var jo ikke født endnu.

BROR Nej, det har jo nok været inden.

SØSTER Det har det jo nok.

BROR Det var jo derfor, jeg lavede en barnevogn. Fordi du var på vej.

SØSTER Eller også var det en dukkevogn til dine dukker.

BROR Hun blev i hvert fald glad for den.

SØSTER Kan vi ikke lade være at tale om hende i aften?

BROR Du ligner hende, som du står der.

SØSTER Nej, det gør jeg ikke.

BROR Hun foldede også servietterne.

SØSTER Jeg ligner ikke hende.

BROR Hvad ved du om det?

SØSTER Jeg gider ikke snakke om hende. Ikke i aften. Ikke når hun kommer.

BROR Det er sjovt, jeg var faktisk altid misundelig på dig.

SØSTER På mig?

BROR Det var vel lettere for dig. Du kendte hende ikke. Du har aldrig haft noget at savne *(Stilhed)* Han skal i hvert fald nok blive glad for det slips dér. Skulle de ikke være her nu?

SØSTER De er på vej. Glassene skal stå omvendt.

MOR Ved huset puster han ud og ser sin hvide ånde forsvinde foran sig. Nøglen sidder fast i den kolde lås, og han kæmper med røde fingre, indtil den går op. Han lukker døren bag sig og husker at smække, så tyvene ikke kan komme ind. Så sætter han sig på skamlen i entreen og løser de skarpe snøreband. Det prikker i hans hænder. Der står en glasvase på kommoden, nøgne grene med små bløde skud. Han kalder ikke, for det kan vække hans søster, han lægger bare jakken og kigger ind i stuen. Der ligger legetøj på gulvet. Lysekronen i loftet reflekterer hvide dråber af lys på maleriet over sofaen. Han går tilbage til entreen og løber op ad trappen. For enden ser han sin mor. Et øjeblik får han lyst til at skubbe hårdt til hende, se om han har kræfter til at få hende til at dingle frem og tilbage. Ligesom hun skubber ham og hans søster på gyngen i haven, og får jord og himmel til at stå i ét og maven til at krølle sammen. Mor, himmel, mor, græs, mor,

himmel, mor. Han er ikke i tvivl, hun ligner sig selv, det er hende, men hun hænger så stille, og så stille kan man ikke være, hvis man ikke er død.

BROR Har du egentlig ikke taget på?

SØSTER Hvad?

BROR Ja, undskyld, det lignede bare. *(Stilhed)* Er du sur nu?

SØSTER *(Smiler)* Jeg er gravid.

BROR *(Ser på maven)* 3 måneder?

SØSTER Næsten.

BROR Så har du også mødt én...!

SØSTER Nej. Ikke rigtigt.

BROR Nå, så det er et lille Jesus-barn måske? *(Stilhed)* Har du haft det dårligt?

SØSTER Nej. Der er jo ikke noget galt.

BROR Nå, men tillykke med det. Jeg er ked af jeg gættede det.

SØSTER Jeg er glad for du gættede det. Jeg ville fortælle det i aften.

BROR Vent hellere til du er ovre de tre måneder. Det plejer man at sige. *(Stilhed længe)*

SØSTER Men du synes jeg skal gøre det? Man bliver jo bange.

BROR For hvad?

SØSTER Om man er videre. Om man kan passe på nogen.

BROR Du har passet far.

SØSTER Nu har han jo hende.

BROR Jeg.. Jeg ved det ikke.

SØSTER Hvad gjorde du?

BROR Du skulle tage at spørge din læge.

SØSTER Du er jo selv læge.

BROR Jeg er ikke din læge.

SØSTER Jeg har spurgt min læge. Hun sagde, jeg skulle spørge dig.

BROR Jeg kan jo kun give dig min mening. Det er jo bare min mening.

SØSTER Det er den, jeg gerne vil høre.

BROR Livet går videre.

SØSTER Ikke mors.

BROR Jeg ved det ikke.

SØSTER Du må jo vide, hvordan du kom videre.

BROR Jeg vidste det nok bare. Det er ligesom, når man er... sulten, man mærker det bare. Hold kæft, jeg er sulten, er de på vej eller hvad?

SØSTER Det er ikke det samme.

BROR Du spurgte jo selv. Jeg tror ikke, man kan vide, om man er... Man kan vel bare prøve. Ligesom far, han prøvede da. Selvom han ikke vidste hvordan.

SØSTER Det lyder så let.

BROR Det er det også.

SØSTER Der er ikke noget, der er let.

BROR Jo, når det sker, så er det let. Så. Tillykke med det. Du skal ikke være nervøs. Det kan jo ikke gå værre end galt.

SØSTER Tak.

BROR Se på far, det har taget ham årevis og så alligevel så BANG, så møder han én, og så er han videre. Man skal ikke give op. Hvem skulle have troet, vi ville blive samlet igen nu? Ikke mig. Men det er vi. Alle sammen. Lige om lidt. Så kan vi komme videre, ikke? Vi mangler bare dem. Og nu er bordet færdigt og vi glæder os... *(Det ringer på døren)*

SØSTER Og nu kommer de.

SCENE 2 - MIDDAG
(Det ringer på igen)

SØSTER Åbner du?
(Faren kommer ind med morens kjole i armene. Søsteren rykker sig væk, Brøren kigger på kjolen)

FAR Så er vi her!

MOR Drengen synes, han skal få hende ned, for det skal man jo, men han ved godt, at det kan

20

han ikke, så han sætter sig på trappen og tager hendes hånd med begge hænder, hvide knoer, og holder den et øjeblik. Den er ligeså kold, som hans egen hånd. Måske koldere. Han slipper hende og alt ser ud som før. Han har klare øjne i spejlet. De små skud, som aldrig springer ud. Lysekronen kan falde ned hvert øjeblik det skal være, og kaste en glassplint ind i hans øje. Han går op ad trappen mod søsterens værelse, trækker maven ind på trinene, da han skal forbi moren og ser hendes tomme, voksne øjne igennem et net af krøller.

(Faren smiler til dem, hænger kjolen kærligt over en stol på morens plads, og sætter sig ved siden af. Det er en tidløst smuk langærmet kjole, og han holder i hånd med en flig af den)

FAR ...Så er vi her! Kom og hils.
(Søsteren og broren kigger på hinanden. Stilhed)

SØSTER Hvad er dét?

BROR Det er mors.

FAR Ja, vi er jo ikke så godt gående, så I må komme og sige hej.

BROR Det var den, hun altid havde på.

FAR Mmm, det ser godt ud. Kom og hils, så vi kan spise.

BROR Far, det er okay, vi spiser bare selv...
(Til søsteren) Giv slipset nu.

SØSTER Hvad er der galt med ham?

BROR *(Til søsteren)* Hvad ved jeg? Hvorfor har du ikke sagt noget? Har han været sådan længe?

SØSTER Skulle det være min skyld?

BROR Har han?

SØSTER Nej, jeg ved det ikke, han har jo ikke været her.

BROR Det er da også mærkeligt, han pludselig flytter, du skulle have sagt noget.

SØSTER Til hvem? Du var her ikke. Hvad er der galt med ham? Går det væk af sig selv?

BROR Hvor skulle jeg vide det fra? Det er dig, der / kender ham.

SØSTER /Du er sgu da læge! Skal du ikke helbrede folk, er det ikke det du gør?

BROR Det er da altid noget, man ikke er fødselslæge.

FAR I må ikke skændes når vi endelig er sammen. Det gør så ondt at høre på. Kom nu og hils.
(Broren tøver, tager så fat i ærmet på kjolen og hilser)

BROR Hej.

SØSTER ...Hvad laver du?!

BROR Det må være en lille vrangforestilling.

SØSTER ...Det kan du da ikke bare sige.

BROR Jeg er læge. Det nytter ikke, at du modsiger ham.

SØSTER Du er ikke hans læge. Det her skulle have været min dag.

BROR Det er fars fødselsdag.

SØSTER Og du havde ikke engang købt en gave.

FAR *(Til søs)* Mor har en gave til dig.

SØSTER Nu stopper du.
(De sidder om bordet, Faren i midten)

BROR *(Til søs)* Fortæl mor om din dag.

SØSTER Hej mor, i dag dækkede jeg bord til fire, hvilket var dumt, når vi kun er tre.

BROR Det er altafgørende, at man ikke er aggressiv, så kan man miste kontakten.

SØSTER Så kan man miste kontakten?

FAR Vil I ikke godt holde op?
Måske skulle vi ikke være kommet.

BROR Lad os nu bare få givet den gave.

SØSTER *(Giver gaven)* Det er et slips, her.
(Til Broren) Så fik vi dét overstået, så kan du godt gå. *(Broren ved ikke, hvad han skal gøre, faren åbner gaven)*

FAR *(Oprigtigt taknemmelig)* Tak... Hvor er det smukt... Det er meget smukt. Det passer i farven. *(Holder slipset op mod kjolen)* Se. Nu passer vi. Tusind tak. *(Faren sætter sig tilbage på plads. Stilhed)*

SØSTER Det var så lidt... Det er fra os begge to.

FAR Nu har jeg alle dem jeg elsker omkring mig.
(Stilhed)

21

(Faren går ud af rummet og lader Kjolen hænge)

SCENE 3 - SAMTALEN
(Søster kigger på kjolen. Smiler kort af sig selv, men bliver ved med at kigge på den. Stilhed. Hun kigger væk. Stilhed. Så kigger hun på den igen)

SØSTER Mor? ...

BROR Hvad laver du?

SØSTER ...Mor? Er du der? Jeg ved godt, du ikke er der.

BROR Lad være.

SØSTER Fik du kjolen af far? Blev du glad for den? Det har jeg hørt. De siger, du var nem at finde gaver til, at du altid blev glad for det du fik. Jeg kan jo ikke vide det. Du blev jo ikke glad for mig.
(Stilhed)

MOR Elefantlampen lyser på søsterens værelse. Ned over hende. Herinde er det ikke sket endnu. Drengen sidder og ser hende sove. Der er tråde af spyt mellem læbens våde kød og fortænderne. Han ser sin lillesøster sove og tænker: Hun må aldrig vågne, hun må aldrig, aldrig vågne.

(Broren lægger sit bestik og rejser sig)

BROR Tillykke med ham. ...Hej. *(Går)*

SØSTER Jeg ville ønske, den kunne begynde at sparke snart. Men jeg kan godt mærke den er der. En lille smule. Lige her. *(Vil du mærke?)*

(Moren kigger på hende)

HENRIK SZKLANY

DER ER EN DRENG

Peter Schmidt

Født 31. 12. 1973 · Død 26. 9. 2011
Anne

Jeg savner dig far
Martin

Bisættelsen har fundet sted.

24

1

ABC Der er en dreng, der går uden sin far.

A Der er en mor, der sidder tilbage i et køkken.

B Der er et fodboldhold, der er på vej til kamp.

ABC Drengen har ikke meldt afbud.

C Moren har lige fortalt ham, at hans far er død.

2

MOR vi venter til vi ved noget

MORBROR det er bedst, hvis han ikke bekymrer sig om det

TANTE belastes af det

MORBROR der er jo ikke noget, der er sikkert

TANTE han er jo ikke noget barn længere

MOR han er et barn indtil den 4. maj

MORBROR ligger det så sent i år?

TANTE hvad nu hvis... det... sker inden...?

MORBROR eller under!

TANTE hvor skal I holde det?

MORBROR og hvem skal holde talen?

TANTE hvad gør I egentlig med blomsterne?

MOR blomsterne?

MORBROR gaverne!

MOR nåeh...
man kunne jo håbe det skete snart

TANTE det sagde du ikke

MOR ssssh, nu kommer han.

MORBROR Ja, så vi overvejer Mexico eller Peru.

3

MOR Der er en mor i en tøjbutik. Hun ser sin dreng og en trøje. Og hvis hun så bedre efter ville hun vide, at det er dén som Nicolai og Sofus også har.

DRENG Det er den der, den blå.

MOR Du vokser ud af den inden det overhovedet bliver forår.

DRENG Hvis bare den er stor nok.

MOR 800 kroner!

DRENG Du er så pissefattig.

MOR Martin...

DRENG Far ville have købt den.

MOR Der er en dreng, der går. Og en mor der betaler for en trøje. Hun prøver at kalde drengen tilbage, men hun har ikke andre ord end hans navn. Hendes fingre graver sig ned i det bløde blå stof og holder fast i det hun kan.

4

ABC De taler som om det er hemmeligheder.

A Som om det var konfirmationsgaver.

C Om han skal have en bærbar eller en stationær.

ABC Han er ikke dum.

B Han kan godt se faren.

C Høre hans kramper om natten.

A Mærke stanken af ham fra den seng.

B Og se deres røde øjne,

ABC selvom de gnider og tørrer og kratter.

A Han ved godt faren har det som en

AB konstant fibersprængning i maven.

A At hans gule hud klør som

AB græsset inden sommerafslutningen.

B Han ser det faren hoster op

A og det har samme farve som det kort han fik

ABC med knopperne forrest

C den dag faren blev indlagt.

5

MADS Der en dreng og hans ven og en fodbold i målet.

DRENG Hvordan fik du den ind?

MADS Skruede indad.

DRENG Min far sagde altid, man skulle skrue udad.

MADS Din far var da ikke træner. Din far var

DRENG Han råbte i hvert fald højest.

MADS Der er en dreng, der styrter efter bolden tonser rundt på banen dribler og skyder selvom hans ven står helt stille. Der er ikke andre.

6

MOR Der er en mor. Det er længe siden, hun har givet drengen en knuser mest fordi han ikke vil have dem. I stedet for er der pizza nummer 43, som drengen bedst kan lide.

DRENG Er det en 43?

MOR Er det ikke din yndlings?

DRENG Nej, mor. Det er ikke min yndlings.

MOR Undskyld, skat. Det havde jeg glemt, det var ikke fordi... Der er pizza nummer 43. Det er kun moren, som spiser af den. Og cola. Har du fået skrevet noget på takketalen?

DRENG Jeg skal ikke konfirmeres.

MOR Selvfølgelig skal du det. Du har ikke snakket om andet siden fætter Anders'.

DRENG Jeg vil bare ikke, okay?

26	MOR Du får jo lov at bestemme menuen, og måske får du den der computer og nyt tøj og kirken og alt det. DRENG Jeg skal ikke ind i den kirke. Du skal kraftedeme ikke... Jeg skal kraftedeme ikke ind i den kirke. Kan du fatte det? MOR Drengen har rejst sig for at gå. Men han står helt stille. Og ryster. Dirrer. Martin skat... Og nu går han. Og hun... Hvor skal du hen? Martin? ...prøver virkelig. Men ordene drysser ned i colaen. Hun sætter sig. Stirrer på sine øjne. 7 ABC Der er en bold. A Den svæver hen over handskerne på målmanden med bumserne. C Sidder lige i krydset og slår tiden ihjel. ABC Der er en dreng med armene i vejret. A Der er ingen som råber, hvad han kunne have gjort bedre. C Drengen løber bare og griner uden at kigge ud mod sidelinjen. ABC Nogle af dem fra holdet springer op på ryggen af ham A smider sig på græsset, B og skriger helt vildt. ABC De vinder med det mål.
----	--

	B Og bagefter spiser drengen en sportsbolle med salami. A Og cola. 8 MADS Der er en ven. Han har ventet i en halv time. Hey, Martin! DRENG Jeg troede, du var væk nu. MADS Vi havde jo aftalt, vi skulle følges, ikke? DRENG Det var altid min far, der lagde mine støvler frem. MADS Nåeh. DRENG Men... MADS Hvem skal egentlig træne dig i frispark nu? DRENG Hvad? MADS Altså... Hvad laver du? Din idiot, kom tilbage! Drengen går. Vennen går lidt i stykker. Men ikke ligeså meget som drengen. Og ikke over det samme. 9 ABC Der er en far. C Det er den sidste fodboldkamp han ser. ABC Der er en dreng. B Han får bolden over muren.
--	---

	ABC Men målmanden får lige spidserne på. ABC Der er en dreng og hans far. C De bliver siddende og spiser pomfritter. A Tisser op ad et træ. B Ser seniorholdet spille. ABC Behøver ikke sige noget. ABC Der er en dreng, og det er om aftenen. C Han mosler sin far rundt i hele stuen. B Giver ham et kæmpeknus. C Og faren krammer rigtig hårdt igen. A Hårdere end drengens mor nogensinde ville kunne kramme. 10 DRENG Jeg ville ønske, det var dig der var... MOR Hvad siger du? Der er en mor, der er lige ved at tabe det hele. Og kaffen. DRENG Ikke noget. MOR Jeg skal nok køre jer til den kamp. DRENG Vi skal være der kvart i. MOR Kvart i? Martin, jeg har ikke engang fået købt ind endnu.
--	--

	DRENG Du kan ikke klare en skid. Kan du ikke se sedlen? Hver tredje lørdag, er det så svært? MOR Vi skal nok finde ud af det. DRENG Hvordan ved du det? Du kan da ikke vide om vi punkterer, eller om tanken er tom. Det kan også være kampen er aflyst. Du kan ikke vide en skid. MOR Der er en mor, som tager tilløb til at tale, men ordene snubler på vej ud af munden og lander i kaffen. Ligesom dengang efter kirken. 11 ABC Der er en bold. C Den svæver hen over handskerne på målmanden med voks i håret. A Lander i net-taget, og der er ikke sket noget. B Der er en dreng, der næsten var skyld i selvmål. AC Der er en ven der råber. MADS Hvad laver du din idiot? AC Der er en dreng som laver en knyttnæve inde i maven. C Og drengen kaster knyttnæven væk fra sig. B Han rammer vennen lige sådan ved halsen og kæben. ABC Det gør så ondt,
--	---

27	
----	--

28 **B** at vennen får lyst til at sige til Sofus og Nikolaj, at drengen er mærkelig

ABC og så bliver det værst for drengen.

A Drengens mor har ikke fået noget at vide om det. Hun kommer sent hjem for tiden, men hun glæder sig til at afspadsere.

12
FAR Der ligger en dreng på sin seng med hovedet ned i puden. Moren er holdt op med at banke på den låste dør, og er gået i seng. Det eneste drengen vil er at sove men det slukkede fjernsyn holder ham vågen. Hey? Hey, Baloo? Hey. Drengen ligger helt stille. Han tør ikke at kigge, for hvad nu hvis hans far forsvinder, når han kigger.

DRENG Hvad vil du?

FAR Bare lige sige hej og... tjekke alt er ok.

DRENG Hvad tror du selv?

FAR Hey, Baloo, stille og roligt.

DRENG Du kan fandeme ikke være det bekendt. Jeg ville ønske, jeg kunne skære kraniet ud på dig, jeg ville.

FAR Baloo, det var ikke min idé.

DRENG Jeg vidste lige, hvad jeg ville sige til dig. At jeg havde scoret, og at du ikke var et røvhul alligevel, fordi jeg ikke mente det og...

FAR Du vidste jo det skulle ske på et tidspunkt.

DRENG Hold din kæft!

13
MARIA det er hans søn.

LARS er dét hans søn?

MARIA ham der.

LARS stakkel.

MARIA det var nu måske ikke...

LARS en far er en far!

MOR Der er en dreng, der står i kirken. Tænk at hans far kendte så mange. De kigger alle sammen på ham, mens de lader som om de ikke gør. Drengen kigger kun på sine egne øjne, for hvis de først går i gang, er han bange for, de aldrig stopper igen.

14
MADS Der er en fodboldkamp, der er slut, og der er en sofa i en stue. Der er en ven. Han har ikke ondt i kæben længere, og de behøver ikke snakke om det. Der er en dreng, og de spiller FIFA. Det er længe siden de har gjort det.

DRENG Vi plejede at spille det her, jeg plejede at spille med min far. Vi havde en hel karriere med Barca, og vi er kun halvvejs.

MADS Ligger I ikke engang over Valencia?

DRENG Vi havde et forsvarskiks...

MADS Min farfar er også død.

DRENG Var han din far?

MADS Nej.

DRENG Så hold din kæft.

MADS Undskyld.

MOR Der er en mor med to kopper kakao i hænderne. Hun standser på et dørtrin og kommer til at lytte.

MADS Jeg ved godt, det ikke er det samme, men... Dengang min farfar var ved at dø på sygehuset, ikke, der tog jeg ham i hånden. Han åbnede øjnene og løftede øjenbrynene, og jeg blev helt... der løb bare tårer ud, ikke? Og så døde han. Og jeg vidste det ikke, før det skete.

Jeg gav ham et knus, bare sådan for på en eller anden måde altså, sådan for at vise ham, hvor glad jeg var for ham, og for det han, altså, hvordan han havde været, ikke?

DRENG Han var død der.

MADS Ja.

DRENG Ja. Min far, ikke?

MADS Ja?

DRENG Den der dag, hvor jeg fik den over muren, ikke? Der... Der...
Jeg troede, jeg skulle have ham altid.

15
MOR Der er en ven der skal hjem, og en mor der sætter sig i en sofa. Hendes hænder brænder og hendes stemme ryster for der er en dreng, der er på vej ind på sit værelse og hun holder fast i en hånd, som helst vil væk. Hvad var det for et skud?

DRENG Hvad? Det var bare et skud.

MOR Over muren, Martin, hvad var det for et skud?

DRENG Der er en dreng, der trækker vejret tungt.

Han kigger alt, hvad han kan på sine øjne og fortæller så sin mor om skuddet. Til sidst kigger hans øjne ind i morens og opdager, at hendes øjne også er bange for aldrig at stoppe igen, hvis de først begynder.

Der sidder en mor og en dreng i sofaen. De husker sammen forskellige ting om den samme i tre timer. Og så er der en mor, der sidder i en sofa med kaffe. Og der er en dreng, der går. Drengen har sin far med.

JULIE PETRINE GLARGAARD

TIL AFSKED. DØDEN, OM DU VIL

Hasse Mørch

★ 8. januar 1965
skal dø.

Al opmærksomhed frabedes ved
min forestående død. Tak.

Indrykningsdato: 26.09.11

(Meget tidlig morgen, nogen ville stadig kalde det nat. Hasse sidder på verandaen og skriver. Bode har opgivet at falde i søvn, han kommer ud på verandaen, men lægger ikke mærke til Hasse. Han vil tænde en cigaret)

HASSE (Ser ikke op) Du tænder ikke den der, jeg bliver syg af det!

BODE For satan! ...Du forskrækkede mig.

HASSE ...Havde du glemt hvordan jeg så ud?

BODE Hvad laver du herude nu?

HASSE Jeg kunne ikke sove.

BODE Hvordan har du det?

HASSE ...

BODE Hvad skriver du?

HASSE Jeg har det fint.

BODE Fint?

HASSE (Pause, så:) Ja, jeg har en smule hovedpine, hvis det hjælper?!
(Kort pause)

BODE Du synes stadig ikke, vi skal ringe efter nogen?

HASSE ...Hvem? Det ved jeg ikke...Nej...

BODE Din mor?

HASSE Nej. Nej, hun... Nej. Du skal ikke ringe til nogen.
(Pause)

BODE Jeg tænkte på, Hasse – vi kunne jo tage ud at rejse... Måske tage ... ja, hvad ved jeg... vi kunne tage på landet? Til Venedig? Bare tage væk.

HASSE Væk...

BODE Ja. Måske.

HASSE Har du brug for at komme væk, Bode?

BODE Det var ikke det jeg/

HASSE Ikke det du mente, nej, men så alligevel.

BODE Hold nu op. Hold nu op med det der.
(Pause, Hasse skriver stadig)

BODE Hvad skriver du?

HASSE Ikke noget.
(Kort pause)

BODE Hvad er det?
(Pause)

HASSE Jeg skriver min dødsannonce, hvis du endelig vil vide det.

BODE Nå?

HASSE Ja. Er det så sært?

BODE Det kommer en smule bag på mig, at du/

HASSE Jeg ser meget gerne, at mine ønsker bliver fulgt til punkt og prikke.

BODE Selvfølgelig. Selvfølgelig.

HASSE Ingen blomster. Ingen... Ingen salmer, bare fred og ro. Ingen gæster. Ingen gravøl. Ingen taler. Faktisk ingen som helst opmærksomhed! Kan du klare det?

BODE Joh...

HASSE Ingen taler!

BODE ...Okay.

HASSE Godt.

BODE ... Bare du ved, at du ikke kan forhindre folk i at sørge. Du kan ikke forhindre dem i at sørge sammen/

HASSE Den risiko er jeg villig til at løbe. Bare jeg kan være sikker på, at du vil lade mig dø så anonymt, som jeg har levet. Jeg vil heller ikke have en kiste; kan du ikke – kan vi ikke donere mig til videnskaben?

BODE Vil du gerne det?

HASSE Jeg vil gerne glemmes så hurtigt som muligt.

BODE Fint.
(Pause)

HASSE Du har ikke tænkt dig at følge mine ønsker, har du?
(Kort pause)

HASSE Bode...

BODE Hvad regner du med, Hasse?

HASSE (Sarkastisk) ...Du har ret! Jeg har betydet alt for meget, har jeg ikke?!
(Pause. Bode tager hans hånd)

BODE Kom nu med ind... – Du kan ikke blive siddende herude, du bliver syg –

HASSE (Ser op på ham)...?!
(Bode bliver utilpas. Lang pause)

BODE Jeg vil... Jeg tager selvfølgelig orlov , og.... Jeg synes, vi skulle overveje at tage et sted hen, hvis du/

HASSE (Trækker hånden til sig) Gør dig endelig ingen ulejlighed! Jeg klarer det selv.

BODE Hvad? Nej... det er overhovedet ikke... det gør jeg bare. Det er slet ikke noget problem.

HASSE Jeg vil ikke stå i gæld til dig.

BODE Hvad mener du med det?

HASSE Det her bliver ikke en form for syndsforladelse, der får mig til at glemme alt, du nogensinde har udsat mig for...

BODE Udsat dig for?
(Hasse svarer ikke, skriver videre)

BODE Hvad mener du, hvad har jeg -- ... Hasse? *(Hasse ser stadig ikke på Bode. Bode bliver stående og ser på ham og går så indenfor igen)*

SCENE 2: SKYLD

(Morgen. Hasse sidder stadig på verandaen og skriver. Bode kommer med morgenmaden. Han rækker Hasse tre blomster)

BODE Her. Det er årets første. *(Hasse reagerer ikke)* ... Hasse? Hvorfor gør du det her? Hvad er det, jeg har?

HASSE *(Foregiver en vis ligegyldighed og vender derfor, under det følgende, jævnligt tilbage til sin skrivning)* Det er jo ikke bare en sygdom, Bode

BODE *(Uforstående)* ... Nej...

HASSE Jo, sådan definerer du det måske. Fordi du ikke ved bedre. Lægerne måske også, men de ved heller ikke bedre, de ved ikke – de har ingen interesse i, hvad der skete i begyndelsen.

BODE I begyndelsen?

HASSE Hvad der allerførst lagde dette lille kim til.... *(Afbryder sig selv)* De har en større interesse i at få den skåret væk og komme hjem! Til tiden denne gang. Lukke hoveddøren og glemme alt om svulst i deres svulstfrie omgivelser.

BODE Jeg tror ikke, jeg/

HASSE Ingen tænker på, at de selvsamme læger, som sikkert ikke bare er læger, men

også forældre - om end måske kun som andenprioritet – lige så let kan plante sygdom i kroppene på deres egne børn. Uden selv at vide det naturligtvis.

BODE ...

HASSE Mærke dem for livet.

BODE Ja.

HASSE Du forstår det ikke.

BODE Nej, jeg prøver – men/

HASSE Det her – det jeg har -

BODE Cancer.

HASSE Hysh – lad være at afbryde – det, nej, det er ikke cancer - det er ikke bare cancer – det er så meget mere – end bare cancer..

BODE Men jeg er slet ikke /

HASSE Du afbryder, Bode. Først spørger du ind til mig, og så har du travlt med at komme videre – det er lige præcis det jeg mener. Jeg er aldrig blevet lyttet til!

BODE Jeg synes ikke.... *(Af Hasses blik)* Undskyld.

HASSE Det her! Det her i mig... som jeg lever med – så længe det varer – det som langsomt og nådesløst slår mig ihjel, uden at nogen af os kan -- Det er ikke bare en sygdom, Bode. Det er kroppen der har fået nok.

BODE *(Uforstående)* Fået nok?

HASSE Cancer er kroppens egen måde at forsvare sig på - imod alt den er blevet udsat for. Usund levevis... Uløste konflikter.

BODE Jeg ved ikke om/

HASSE Jeg hader ikke min tumor. Som så hæmningsløst blev til flere. Det skulle man måske tro, men jeg har forliget mig med den. Forstår du? Hvad jeg derimod ikke har forliget mig med... Hvad jeg ikke kan forlige mig med – er årsagen.

BODE Årsagen?

HASSE Årsagen til at mine celler overhovedet begyndte at mutere!

BODE Men du kan jo på ingen måde vide, hvorfor/

HASSE Juleaften 1996.

BODE Hva’?

HASSE Juleaften 1996. Du lod dem håne mig, jeg husker det tydeligt.

BODE Håne dig? Hvem hånede dig?

HASSE Alle omkring bordet. Du greb ikke engang ind. Du sad der bare. ... "Hvilken konge i et normalt sæt spillekort er den eneste uden overskæg?"

BODE Hva’?

HASSE "Hvilken konge i et normalt sæt spillekort er den eneste uden overskæg?"

BODE Det ved jeg ikke.

HASSE Det var spørgsmålet, og jeg kendte ikke svaret. Jeg svarede forkert, og I hånede mig for det.

BODE Det kan jeg simpelthen ikke tro, Hasse/

HASSE "Hvilken konge i et normalt sæt spillekort er den eneste uden overskæg?" Og med disse ord beseglede du min skæbne. Med disse ord og en... såkaldt harmløs flirt med en rødhåret yngling...

BODE En...?

HASSE Ung, ja. Men han kendte svaret. Og flirtede med dig - foran mig.

BODE Jeg kan overhovedet ikke/

HASSE Heftigt! Foran mig. Da vi kom hjem, gik du bare i seng... Kan du i det mindste huske det?! Jeg satte mig her og røg. Den eneste cigaret jeg nogensinde har røget.

BODE Og dén, mener du nu, er skyld i, at du/

HASSE "Hvilken konge i et normalt sæt spillekort er den eneste uden overskæg?" Nej. *(Kort pause)* Du talte ikke med mig.

BODE Jeg er ked af, hvis jeg har... - Men jeg forstår stadig ikke, hvad du/

HASSE Hvis du havde lyttet til mig – i stedet for at gå i seng... Du var tavs. Du trak pinen ud. (Pause) Du pinte det frem i mig.

BODE ... Du kan da for helvede ikke mene, at/

HASSE Det var din skyld, Bode. Du svækkede mig den aften, du skubbende mig lige det sidste stykke. Og nu skal jeg dø.

BODE Det er jo komplet latterligt/

HASSE Og ikke nok med det - jeg skal lide først. Og så: døden. Og så: intetheden. Eller: endnu mere lidelse, hvad ved jeg?

BODE ...Det gør du simpelthen ikke det her! Det er ikke min skyld. Det er ikke nogens skyld! Den slags sker!
(Hasse ser på ham – han tier)

HASSE Nej, nej, fortsæt endelig... Sæt hele vindmaskinen i gang, ordflommen – jeg låner dig gerne mit kræftsyge øre! Jeg har jo ikke andet end tid til dine dårlige forklaringer, har jeg?
Eller tid – er så det eneste jeg ikke har! Nu.

BODE Tror du ikke også, det her er skidehårdt for mig? Tror du ikke, det er forbandet rædselsfuldt?!
(Hasse ser hånligt på Bode)

HASSE Spar mig!
(Bode skal til at sige noget, men Hasse vender sig bort og streger nogle linjer ud i sine papirer. Bode går ud ind og lukker døren bag sig)

SCENE 3: OPGØR

(Tidlig aften, Hasse skriver endnu. Bode kommer ud, lægger op til en forsoning ved at lægge hænderne på Hasses skuldre. Hasse reagerer ikke, ignorerer ham)

BODE Er du sulten?

HASSE ...

BODE (Slipper og går lidt væk) Hvorfor gør du det her, Hasse? Hvorfor gør du det her imod os?

HASSE "Hvilken konge i et normalt sæt spillekort er den/ eneste uden overskæg?" /

BODE /Det rager mig en skid, Hasse! Jeg er fuldstændig ligeglad -

HASSE Du er fuldstændig ligeglad med alt.

BODE Du får kraftedeme ikke lov!

HASSE ...

BODE Da lægen gav os beskeden –

HASSE Mig beskeden, han gav mig beskeden, Bode!

BODE ... Tror du kun det er dit traume?!

HASSE ...

BODE Hvad regner du med? Jeg er sgu da rædselsslagen!

HASSE ...

BODE Og så den tavshed, Hasse.

Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige, jeg aner ikke, hvad jeg skal gøre. Jeg ved ikke hvad jeg kan gøre, jeg går bare rundt her og føler mig... Jeg føler mig som...(Kort pause)
Gid det var mig! Gid det var mit forbandede navn, den læge overartikulerede på den måde... for at leve uden dig, er jo... Så er det ligegyldigt.... Så er alt fuldkommen meningsløst!

HASSE ...Jeg kan ikke bruge din skyldfølelse til noget. Nu.

BODE (Vredt) Det er ikke skyldfølelse! Jeg er fuldstændig ligeglad med den juleaften.

HASSE Ja.

BODE Den aften havde ingen som helst betydning, og det ved du godt!

HASSE Så siger vi det.

(Følgende to replikker overlapper hinanden)

BODE /(Frustreret) Du kan ikke gøre det her imod os. Alt det vi har haft - du får kraftedeme ikke lov!
Det er ikke op til dig, Hasse, det er ikke dit valg /
HASSE /(Træt og indædt) Bode, Bode, Bode/

HASSE (Eksploderer) For helvede, så hold dog kæft! Jeg skal dø, Bode! Fatter du det? Det er mig, der skal dø!
(Bode griber fat i ham, evt. om hans ansigt, og kysser ham - rasende og inderligt)

BODE (Holder stadig om hans ansigt. Blidere:) Jeg ved det godt!

Hasse. Jeg ved det godt.

Og det kan jeg ikke tage fra dig. Men jeg er her - sammen med dig. Og jeg elsker dig. Forstår du det?

(Lang pause, lille forsoning. De bliver ved at se på hinanden, de sætter tempoet ned i deres gøremål, Hasse slapper af)

SCENE 4: LISTEN

Sen aften. Der er fortsat en ro imellem dem, Bode er så småt på vej i seng. Hasse skriver endnu, han er dybt optaget. Han har ikke rørt blommerne, Bode nærmer sig, tager en af dem op.

BODE ...Må jeg høre den?

HASSE Høre hvad?

BODE Din... Må jeg høre, hvad du har skrevet?

HASSE Det er en liste.

BODE Nå. En liste over hvad?

HASSE "Årsager til at Bode burde dø før mig:"

BODE ...Hva'?

HASSE Du er ældre end mig –

BODE Hvad siger du?

HASSE Meget ældre. Det er kun naturligt, er du ikke enig?

BODE -- Jeg er seks år ældre!

HASSE Men jeg holder mig langt bedre. Jeg kunne sagtens gå for at være... fem-seksogtredivé?
Mens du... Beklager, men du ligner snarere en, der kunne fylde tres.

BODE Fem-seksogtredivé?!

HASSE 2. Du er overvægtig. Dit BMI må være langt, langt, langt oppe i det røde felt... Og derudover er du dårligt uddannet - det er bevist, at højtuddannede lever længere... Det er nummer 3. *(Kort pause)*
Du drikker som en svamp, du ryger som en skorsten, du æder som et svin – jeg har aldrig set dig undvære fløde, smør eller kulhydrater. Selvom det kunne klæde dig! ... 4, 5 og 6!

BODE ...Er du færdig?

HASSE Langt fra. Du motionerer aldrig. 7. Du går aldrig til læge. Du er generelt fuldstændig ligeglad med din krop. Du forfalder lige for øjnene af mig! Hvis jeg lukker dem et øjeblik (lukker øjnene og åbner dem igen) – så er du allerede blevet ældre. En ekstra rynke, en ekstra fure...

BODE Hasse.

HASSE Jeg er ikke færdig.

BODE Jo, du er! Du er kraftedeme færdig!
(Pause)

HASSE *(Kun en smule mere usikkert)* 10....
Uansvarlighed! Du har haft ubeskyttet sex med flere hundrede mænd.

(Det følgende siges, mens Bode går sin vej. Han kan evt. gå hen til bilen og køre væk)

HASSE 11. Du er... Du går over for rødt – og taler i telefon når du kører bil... (Tæller lavt)
12. 13. 14...
Din far tabte sit hår fra den ene dag til den anden, dine ben er skæve, du stemmer socialdemokratisk -
Det er overhovedet ikke retfærdigt, Bode!
Ifølge min liste....
((Bil)døren smækker)
Ifølge min... Du burde være død nu. Bode.
Hører du? Det burde allerede være sket!

(Hasse er alene. Pause)

SLUT

Silje Louise Waters

BEGRAVELSEN FINDER STED I STILHED

Bernhard August Boll
01/08-1943 – 26/09-2011

Begravelsen finder sted i stilhed

Din nevø
Din sygeplejerske
Din ven

(I sygehuskapellet. Clarisse, Bui og Chit kommer ind, bærende på en kiste. De forbereder begravelsen af den afdøde Bernhard August Boll, Chits onkel, Buis ven og Clarisses patient. Det er sidste øjeblik inden begravelsen begynder. Chit har, som eneste tilbageværende familiemedlem, påtaget sig hovedansvaret for begravelsen, men har for eksempel ikke taget højde for hvor meget en kiste vejer, og at man helst skal være seks, og ikke tre, der bærer kister med døde mennesker i. De er tavse, for det er man til begravelser. Indtil..)

CHIT Kæft, hvor er han tung!
(Clarisse og Bui kigger op på Chit)

BUI Ej, sådan noget må du ikke sige!

CHIT Hvad? Hvorfor ikke?

BUI Fordi han er ... (HMK = hoved mod kiste) Man siger ikke sådan noget om en der er ... (HMK)

CHIT Er hvad?

BUI Ja men, du ved... (HMK)

CHIT Hvorfor ikke?

BUI Det gør man bare ikke. Hvor skal den stå?

CHIT Der. (Beat) Men hvorfor?

BUI Det ved man jo. Man taler ikke grimt om nogen der er ... (HMK)

CHIT Okay. Men hvorfor?

BUI Ja men, det har man da lært.

CHIT Lært hvad?

BUI Det.

CHIT Hvad?

BUI Dét.

CHIT Hvad?

BUI Det! At de ... (HMK) taler man ikke grimt om fordi de er ... (HMK); og fordi de ... (HMK) er ... (HMK), respekteres de fordi de er ... (HMK), i den grad man som levende fortjente respekt fra de ... (HMK), som – når jeg tænker efter – egentlig ikke betyder noget, fordi man uanset hvad skal have respekt for de ... (HMK) fordi de er ... (HMK)

CHIT Mener du døde?

BUI Vil du være sød at være stille nu?

CHIT Huh?

BUI Være. Stille.

CHIT Stille?

BUI Stille! Det er man. Man er stille til begravelser.

CHIT Hvorfor?

CLARISSE Kan vi blive færdige, venligst?
(De løfter kisten op igen, og bærer den mod bestemmelsesstedet. Sætter den ned. De er stolte af deres arbejde. Kort, respektfuld stilhed)

CLARISSE Fordi man viser respekt!

BUI Det er en tradition. Man viser den ... (HMK) respekt ved at vise at man sørger.

CHIT Den hvad?

BUI Den ... (HMK!)

CLARISSE Det er sådan man viser respekt.

CHIT Sort er ikke min farve.

CLARISSE Det her handler ikke om dig, dit svin. Det handler om din onkel!

CHIT Men han er jo død!

BUI Vil du være venlig at holde din kæft?! Vis respekt.

CHIT Jeg holder ikke mere af Bernhard ved at bruge sort tøj.

CLARISSE Fint!

Stilhed. Clarisse er på vej til at gå igen, men ombestemmer sig.

CLARISSE Synes du ikke engang at det er en smule upassende at gå i shorts til en begravelse?

CHIT Synes du ikke at det er en smule upassende at være til stede ved din døde patients begravelse?

CLARISSE Sådan.

CHIT Ti i. Det starter om lidt.

CLARISSE Godt, så er det gjort. Hav en god begravelse.

BUI Tak for hjælpen.

CLARISSE Det var så lidt. (Til Chit) Og du – du – ringer til en bedemand næste gang – gud forbyde – du skal arrangere en begravelse, ikke?

CHIT En bedemand?

CLARISSE Lige meget. Hvil i fred, Bernhard. (På vej til at gå. Henvender sig til Chit igen) Du skal skifte tøj, ikke?

CHIT Undskyld – skifte tøj?

CLARISSE Ja, skifte tøj.

CHIT Hvad mener du?

CLARISSE Hvad jeg mener? Jeg mener: Skal du skifte tøj?

CHIT Nej?

CLARISSE Man bruger sort tøj til begravelser.

CHIT Du' sjov.

CLARISSE Nej, det er sørgetøj! Alle bruger sort!

CHIT Hvorfor?

44

BUI Synes du ikke at det er en smule upassende at kritisere en kvinde, der er kommet for at hjælpe til med den begravelse, du har planlagt så usædvanligt dårligt?!

CHIT Og synes du ikke at det er en smule upassende at tale grimt til det eneste familiemedlem ved din vens begravelse?/

CLARISSE (Forsøger at sige noget) Ehm, undskyld –

BUI Synes du ikke at det er en smule upassende

CLARISSE Hej!!

BUI OG CHIT Hvad?!

CLARISSE (*Påtaget sødt*) Peger kisten ikke i den forkerte retning?

CHIT Huh?

CLARISSE Den afdøde skal have hænder og fødder vendt mod øst./

CHIT For helvede..

CLARISSE Nej, mod øst.

CHIT Men så hjælp mig!
(*De løfter kisten og forsøger at vende den så onkel Bernhards fødder peger mod øst*)

CHIT Hvor er øst?

BUI Jeg får solen i øjnene, når jeg går hjemmefra.

CHIT Du mener fra onkel Bernhards hjem –

BUI Og det er i den retning. Hmm... Så skal han den vej.
(*De sætter kisten fra sig*)

CHIT Spiller det nogen rolle? Han kan jo ikke se noget inden i kisten.

CLARISSE Man siger at når man dør, så kan man se det hele klarere. Et nyt alt. Men det kan man jo ikke vide med sikkerhed, da de eneste, der har oplevet det, er – netop – døde. Og de kan ikke fortælle os noget fordi de er døde...

BUI Sig det ikke.

CLARISSE Hvad? /Død?

BUI Hold op!

CHIT Mener du at onkel Bernhard ser klart nu? Han kunne ikke se klart mens han levede, så hvorfor skulle han se klart nu?

BUI Tal ikke om din onkel på den måde, Chit.

CHIT På hvilken måde - Bui?

BUI Kan du ikke bare ... være stille?
(*Stilhed*)

CHIT Bernhard behøvede ikke briller for at se. Han havde flotte øjne. Og nu åbnes de aldrig mere.
(*Bui og Clarisse kigger over på den patetisk-melankolske Chit*)

CHIT Nårh. Syv i. Om lidt.

CLARISSE Syv i?

CHIT Ja. Syv i.

CLARISSE Flot.

CHIT Huh?

CLARISSE Chit?

CHIT Ja, Clarisse?

CLARISSE (*Påtaget sødt*) Hvis klokken er syv i... Hvor er så præsten?

CHIT Eh, præsten?

BUI Ja, hvor er han?

CHIT Hvilken præst?

CLARISSE Præsten!

CHIT Præsten?

CLARISSE Præsten!

CHIT Skulle der være en –

CLARISSE Der er altid en præst!

CHIT Altid?!

CLARISSE OG BUI Altid!

CHIT Hovsa...

45

BUI Ja, hovsa.
(*Beat*)

CLARISSE Hvem skal så holde tale – hvad?
(*Stilhed*)

BUI Måske jeg kunne... –

CHIT God idé! "Kære Bernhard, tak for at jeg fik lov til at bo i din lejlighed som en åndssvag parasit mens du lå på sygehuset. Tusind tak, hilsen Bui."

BUI "Kære onkel Bernhard. Tusind tak for at du lod mig komme hjem til dig, da du blev syg, så jeg kunne få kage. Det var betænksomt af dig. Hilsen Chit."

CHIT "Kære Bernhard. Jeg takker dig ærbødigst fordi du lod mig bruge af dine penge gennem de to sidste år –

BUI "Kære onkel Bernhard! Jeg håber du ikke har noget imod at jeg købte en spånpladekiste til dig! Hilsen Chit."

CHIT "Kære Bernhard!!! –

CLARISSE Jeg holder den skide tale!
(*Beat*)

CHIT "Kære Bernhard! –"

CLARISSE Stop nu!

CHIT Fint!

BUI Tak. *(De viser respekt. Et øjeblik)*

CLARISSE Chit.

CHIT Ja, Clarisse?

CLARISSE Kan du mærke det?

CHIT Hvad?

CLARISSE Lugt. *(Hun lugter)*

CHIT Jeg kan ikke lugte noget.

CLARISSE Præcis. Heller ikke jeg.

CHIT Og?

CLARISSE Chit.

CHIT Ja, Clarisse?

CLARISSE *(Påtaget sødt)* Hvor er blomsterne?
(Bui græmmer sig igen)

CHIT *(Til Clarisse)* Huh?

CLARISSE Blomsterne?

CHIT Hvilke blomster?

CLARISSE Blomsterne!

CHIT Blomsterne?

CLARISSE Blomsterne til begravelsen...?

CHIT Årh, nej! Nej, nej, nej, nej, nej.....
(Chit løber ud for at hente blomster. Respektfuld stilhed mellem Bui og Clarisse, indtil de ikke kan være stille længere)

CLARISSE Dumt at glemme blomsterne, hvad?

BUI Jeg tænker... jeg tænker tit... at hvis morgendagen aldrig kommer, så er der intet. Man tror at man bevarer sin ungdom hele livet. At der altid kommer en dag i morgen, hvor man kan betyde noget. Men så pludselig er man til sin bedste vens begravelse.
(Stille)
(Chit kommer tilbage med en stor buket orkideer)

CHIT Flotte, hvad?

BUI Undskyld... Hvad slags blomster er det der?

CHIT Ehh... hvide... orkideer, tror jeg...

BUI Orkideer. Korrekt. Chit, var du ikke til stede, da lægen fortalte hvad det var, der havde forårsaget Bernhards ... (HMK)

CHIT Nårh. Jo.

BUI Så kan vi ikke have orkideer, vel!

CHIT Hvorfor ikke?

BUI Ja men, fordi din onkel Bernhard er allergisk.

CHIT Og hvad så? Han er jo allerede død.
(De kigger på Chit)

BUI Det sagde du ikke det der.

CHIT Men han er død!

BUI Hvad sagde du?

CHIT At han er død?

BUI Tag det tilbage!

CHIT Nej!

BUI Jo!

CHIT Hvorfor?!

CLARISSE Det var orkideer han døde af!

CHIT Og så?

BUI *(Suk!)* Og så?! Forstår du ikke, at man skal vise respekt for de ... (HMK) fordi de er /... (HMK)

CHIT DØDE!!!

BUI Hold op!!
(Bui forsøger at tage orkideerne fra Chit som holder dem hårdt fast. Det bliver en lille orkidé-kamp og til sidst er der orkideer ud over det hele)

CHIT Din idiot, se nu hvad du har gjort.

BUI Du er den mest upassende nar, jeg nogensinde har mødt.

CHIT Så kan vi være glade for, at du dør inden jeg dør.

BUI Sig ikke det!!!

CHIT Hvad? Død? Død, død, død, død, død, død, død, død.
(Chit begynder at lave rytmer og danse rundt om Bu, imens han vifter med de ødelagte orkideer. Clarisse er begyndt at studere kisten)

BUI Stop!

CHIT Død-død-død-død-død-død-død-død!
Døøøøød, døøøøød, døøøøød, døøøøød, død-død-død!!!

CLARISSE Chit.

CHIT Død. Død. Død. *(Dybt)* Døøøød!!!!

CLARISSE Chit!

CHIT *(En sidste gang)* Død. Ja, Clarisse?

CLARISSE *(Påtaget sødt)* Sig mig, var han glad for at sove på maven, din onkel?

CHIT Huh?

CLARISSE Står kisten ikke på hovedet?

CHIT Satans...

CLARISSE Wow. Respekt for de døde, Chit.

CHIT Men så må vi vende ham. Kom så, hjælp mig! *(De vender kisten)*

CHIT Sådan. Ingen skade sket.
(De skåler i champagne. Bui finder det upassende at man drikker champagne til en begravelse...)

CHIT Skål for onkel Bernhard.

BUI Man drikker altså ikke champagne til begravelser.

CHIT Hvorfor ikke?

BUI Det er respektløst.

CHIT Men onkel Bernhard elskede champagne.

CLARISSE Lad os bare skåle...

BUI For Bernhard.

CLARISSE For Bernhard August Boll.
(De er stille, mens de drikker)

CHIT Et minut i. Så er det nu.
(De gør sig klar til at begravelsen kan begynde. De gør sig helt klar. Det starter nu)

CLARISSE *(Hviskende til Chit)* Sagde du ikke at du havde købt en spånpladekiste?

CHIT Jo.

BUI Du er altså den mest gerrige –

CLARISSE Det der er altså ikke en spånpladekiste.

CHIT Huh?

CLARISSE Det der er ikke en spånpladekiste!

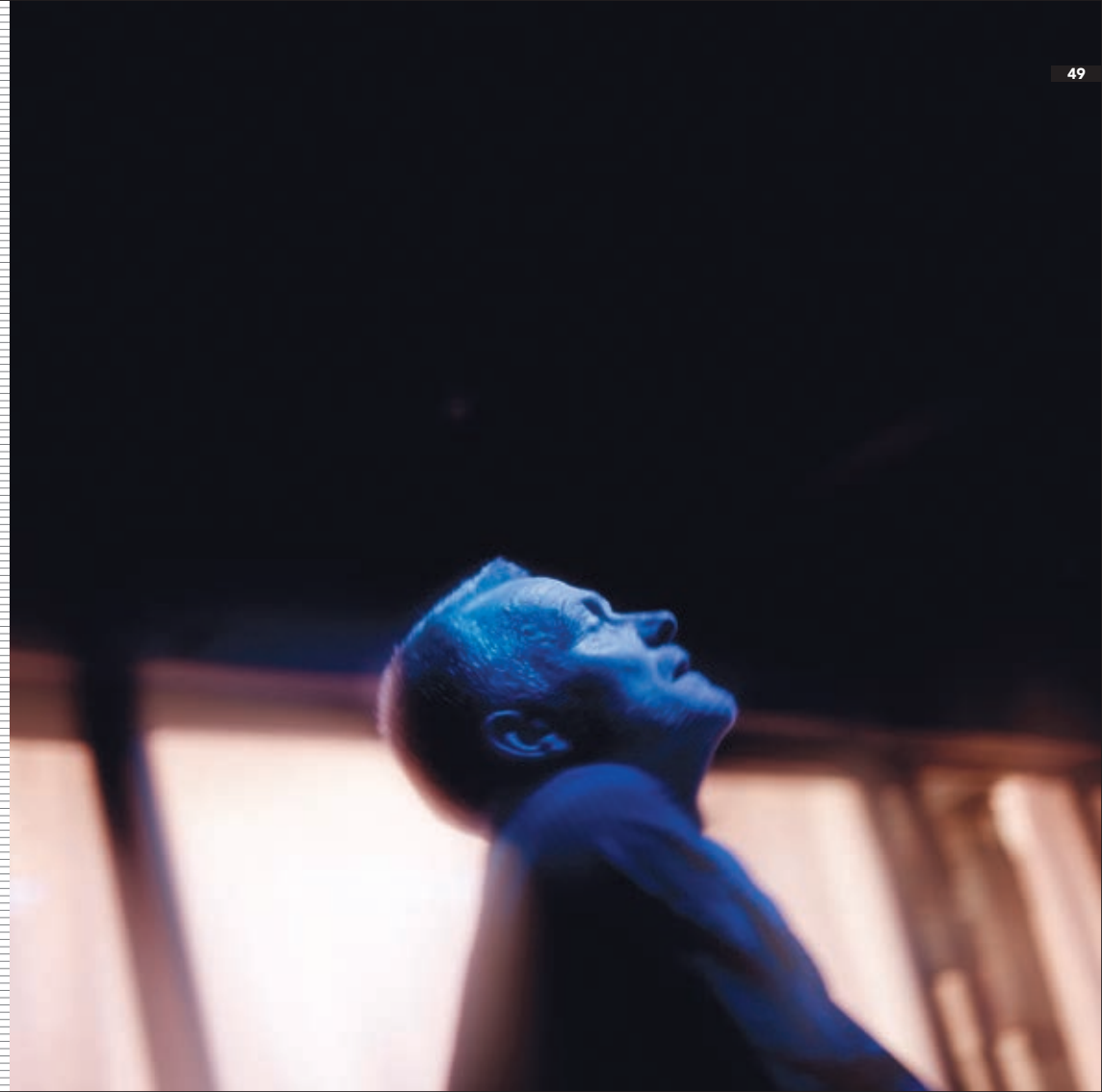
BUI Hvad – hvad betyder det?
(Beat)

CLARISSE Chit?

CHIT Ja?

CLARISSE Inden vi bar ham ind, tjekkede du, at det var Bernhard som lå i kisten?
(Lang pause)

CHIT Shhh... Man skal være stille til begravelser.

FORESTILLINGSPONSOR
VILHELM KIERS FOND

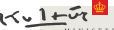
MEDIEPARTNER
Jyllands-Posten
www.jp.dk

LEVERANDØRSPONSORER
kvadrat
www.kvadrat.dk

JUHL-SØRENSEN
www.piano.dk

EVENTPARTNERE
Søren Jensen
Rådgivende Ingeniørfirma
www.sj.dk

 STIBO
www.stibo.com

MINISTERIET

Kulturministeriet støtter
Aarhus Teater

**AARHUS TEATERS
SAMARBEJDSPARTNERE**

Arkitektfirmaet C.F. Møller A/S
AFA JCDecaux as
A/S Panda
Bravida Danmark A/S
Dansk Administrations Center A/S
Danske Bank
DEFCO A/S
DELACOUR! DANIA
EJ Graphic A/S
Ejendomsselskabet
Erik Dalsgaard ApS
EL:CON
Epenion
Handelsbanken
Harboe Skilte A/S
Heyday ApS
Holst, Advokater
Hustømmerne A/S
Itide A/S
Jyske Bank
Jørn Moesgård as
KPMG
Lindpro
Malmester Erik Dalsgaard A/S
Mangaard Travel Group
Mediehus Aarhus
Nordea
Nykredit
PwC
Schouw & Co.
Spar Nord Bank
Stark
Stibo a/s
Aarhus havn
Aarhus Oliefabriks Fond
for Almene Formål

MENE, MENE, TEKEL, UPHARSIN